

Raport z Papui Zachodniej 2025 – 4

1 kwietnia 2025

W czwartej części przeglądu okresowego poświęconego sytuacji w Papui Zachodniej obejmującego lipiec-grudzień 2024 roku analizujemy wybrane wiadomości dotyczące wydarzeń z zakresu dyplomacji i kultury. Zadajemy sobie pytanie, dlaczego na terytorium okupowanym przez Indonezję wybuchają czasem konflikty między społecznościami papuaskimi. W drugim segmencie wiadomości poruszamy wątki jubileuszowe, w tym także te dotyczące akcji solidarnościowych w Polsce i w Europie. Na koniec wracamy do tematu Jakóba Skrzypskiego – obywatela Polski, który [jako pierwszy w historii został poddany procesowi kryminalizacji i skazany na siedem lat więzienia za rzekomą zdradę Indonezji.](#)

PREZYDENT REPUBLIKI WYSP MARSHALLA UPOMNIAŁA SIĘ O PAPUĘ ZACHODNIĄ PODCZAS 79. SESJI ZGROMADZENIA OGÓLNEGO ONZ

Benny Wenda, Tymczasowy Prezydent Papui Zachodniej z ramienia ULMWP, dziękuje prezydent Republik Wysp Marshalla, Pani Hildzie C. Heine, za to, że w swoim wystąpieniu na forum ogólnym ONZ w trakcie 79. Sesji Zgromadzenia Ogólnego ONZ, upomniała się o los Zachodnich Papuasów.

Hilda C. Heine, prezydent Republik Wysp Marshalla podczas swojego przemówienia na forum 79. Sesji Zgromadzenia Ogólnego ONZ, zwróciła uwagę na sytuację w Nowej Kaledonii i Papui Zachodniej, wyrażając poparcie dla wysłania do regionu Specjalnej Misji Organizacji Narodów Zjednoczonych ds. praw człowieka.

METAFIZYCZNA RÓŻNORODNOŚĆ PAPUI ZACHODNIEJ: OD ZAUFANIA DO TRADYCYJNYCH KODÓW KULTUROWYCH PO ŻARLIWY MONOTEIZM

Pomimo, iż wielkie religie monoteistyczne (chrześcijaństwo w formie protestanckiej i katolickiej oraz islam) dotarły w nawet najbardziej izolowane regiony Papui Zachodniej, to istnieją jednostki, wyrażające w stosunku do nich głęboką nieufność. E.M. Aliknoe, aktywista Komitetu Narodowego Papui Zachodniej (KNPB – Komite Nasional Papua Barat), wyraża pogląd, że moralność niejako wyprzedza religię, że istniała przed nią i pochodzi nie z religijnych dogmatów, a ze szczerego impulsu serca/sumienia. Miała ona istnieć przed przybyciem chrześcijaństwa i islamu do Papui. Taka postawa implikuje zaufanie do tradycyjnego regulatora życia społecznego, jakim jest prawo zwyczajowe (hukum adat), które staje się tutaj elementem proniepodległościowego oporu. W takim ujęciu oficjalne religie stają się filarem kolonializmu (dawniej holenderskiego, obecnie indonezyjskiego). Pojawiają się również głosy krytyki wobec misjonarzy, którzy w przeszłości obsesyjnie niszczyli totemy, rzeźby, rytualne maski i inne obiekty kultu nie zapoznając się z ich znaczeniem i funkcją.

Taka postawa sytuuje się na przeciwległym biegunie w stosunku do żarliwej wiary w osobowego Boga (Tuhan), której przedstawicielem jest choćby Selpius Bobii, twórca ruchu modlitewnego, głoszącego że Papua uzyska niepodległość, gdy jej mieszkańcy zrezygnują ze „światowej mądrości” na rzecz żarliwej modlitwy i bezgranicznego zaufaniu Bogu. Postawy afirmujące sterylne rdzenne wierzenia religijne są również rzadsze od postaw synkretycznych, które wyłożone zostały w artykule „Adat bukan kafir tetapi undang-undang dari Tuhan”. Podłożem postaw synkretycznych jest przekonanie, że prawo

zwyczajowe (hukum adat) oraz rdzenna religia (agama asli) niejako poprzedziły, antycypowały, bądź zapowiedziały kodeks moralny zawarty w Piśmie Świętym.

RAKI AP MIANOWANY NA RZECZNIKA ZJEDNOCZONEGO RUCHU WYZWOLENIA PAPUI ZACHODNIEJ (ULMWP)

Raki Ap był wcześniej rzecznikiem Zielonej Wizji Państwa ULMWP, a także Kampanii na rzecz Wolnej Papui Zachodniej (Free West Papua Campaign – FWPC). Po bardzo skutecznym pełnieniu tych funkcji, Benny Wenda prezydent ULMWP i premier, pastor Edison Waromi, zdecydowali się awansować pana Ap na stanowisko rzecznika ULMWP.

Pan Ap ma teraz mandat, aby przemawiać w imieniu całego ULMWP. Ma pełne zaufanie zarządu ULMWP i wniesie na to ważne stanowisko całą swoją wiedzę specjalistyczną i doświadczenie, jakie zgromadził. Jego zadaniem jest poszerzanie wiedzy i wsparcia dla Papui Zachodniej w międzynarodowych mediach, reprezentowanie ULMWP i jego celów przed politykami i przedstawicielami społeczeństwa obywatelskiego na całym świecie oraz mobilizowanie wsparcia dla ULMWP i jego Zielonej Wizji Państwa.

Można skontaktować się z panem Ap w celu uzyskania komentarza na temat Papui Zachodniej lub ULMWP pod adresem raki.ap@ulmwp.org.

DENIS KOIBUR – RESTYTUCJA ŻEGLARSKICH TRADYCJI LUDU BIAK/NUMFOR

Lud Biak reprezentuje kulturę żeglarską Melanezji. Przedstawiciele tej grupy etnicznej słynęli niegdyś z odległych morskich podróży na Moluki, gdzie prowadzili handel z Sułtanatem Tidore. Wrażenie robiła również ich wiedza astronomiczna (przewyższająca według niektórych badaczy tą zawartą w sanskryckich pismach znalezionych na Jawie), umiejętności nawigacyjne, jak również wiedza i talenty przejawiane w budowie tradycyjnych łodzi wairon (perahu adat wairon).

Ta niezwykła wiedza w dużym stopniu uległa niestety zanikowi. Wskrzесиć ją próbuje Denis Koibur, który zbudował ostatnio dwie duże łodzie wairon, którymi odbywane są podróże nawet do Samarai, położonego na wschodzie Papui Nowej Gwinei (PNG). Pierwsza powstała na Wyspie Biak w 2018 roku, druga w Yanbekaki w Archipelagu Raja Ampat w 2024. Ich budowa zajęła 6

miesiący.

WALKI MIĘDZY PAPUASAMI. W JAKI SPOSÓB INDONEZYJSKA STRATEGIA „DZIEL I RZĄDŹ” PRZYNIOSŁA REZULTATY PODCZAS LOKALNYCH WYBORÓW W LANNY JAYA

W naszych publikacjach dotyczących indonezyjskiej strategii tworzenia nowych prowincji, regencji i dystryktów w Papui Zachodniej (Pemekaran/DOB), wielokrotnie wskazywaliśmy na to, iż prowadzona ingerencja w strukturę terytorialno-administracyjną Papui Zachodniej jest celowym działaniem mającym za zadanie stworzenie nowych, kompradorskich elit biurokratycznych współpracujących z Dżakartą, ingerencją, która otwiera równoległą perspektywę na wywołanie szeregu lokalnych, międzypapuaskich konfliktów. Najdonioślejszym skutkiem efektywnego wdrożenia tej strategii mogłoby być przedzierżgnięcie się konfliktu wertykalnego na linii kolonialny rząd Indonezji versus Papua Zachodnia, na szereg konkurencyjnych sporów horyzontalnych między Papuasami o stanowiska biurokratyczne, granice administracyjne lub plemienne, bądź o partycypację w eksploatacji zasobów leżących na pograniczu nowych granic.

O tym jak skutecznie indonezyjskie władze wdrażają w Papui zasadę „dziel i rządź”, odciągając naród od dążeń niepodległościowych świadczą wydarzenia z Regencji Lanny Jaya zarejestrowane 12 lutego 2024 roku. W trakcie trwających wyborów do władz regionalnych (Pilkada – Pemilihan Kepala Daerah), w regencji Lanny Jaya (prowincja Górskie Papua – Papua Pegunungan) wytypowano 3 pary kandydatów na regentów i zastępców regenta. O przejęcie sterów zarządczych w regencji rywalizowały trzy tandemy samorządowe: 1) Yemis Kogoya/Tanus Kogoya; 2) Altinus Yigibalom/Fredy Tabuni oraz 3) Tan Wanimbo

/Tundien Wenda. Zwycięskim okazał się drugi zespół kandydatów, A. Yigibalom i Fredy Tabuni, którzy jako przedstawiciele koalicji „Ninawi Abua” będą piastowali urzędy regenta i zastępcy regenta w latach 2024–2029.

Dani Yoman, przewodniczący zwycięskiego komitetu, podczas konferencji prasowej zorganizowanej 16 grudnia w rezydencji Altinusa Yigibaloma ujawnił, że w trakcie konkurencyjnej walki o poparcie doszło do konfliktu między grupami ludności wspierających poszczególnych kandydatów.

Jak stwierdził, na terenie dystryktu Jiginua zwolennicy kandydatów par 1 i 3 zaatakowali stanowisko zwolenników pary kandydackiej nr 2. W walkach użyto łuków i strzał (busur dan panah), oszczepów (tombak), a także ostrych narzędzi (alat tajam). Dani Yoman nie ukrywał, że rajd na pozycje jego komitetu, zainspirował sympatyków koalicji Ninawi Abua do przeprowadzenia kontrataków. Był to więc obrazek typowy dla papuaskich wojen plemiennych.

W rezultacie zamieszek odnotowano 1 ofiarę śmiertelną (Arenggek Weya), 250 osób zostało rannych w stopniu lekkim bądź ciężkim. Spalono także 30 domów z blaszanym zadaszaniem, 15 domów tradycyjnych (honai), 13 samochodów, a także 15 motocykli. Na miejsce wezwano policję z posterunku w Lanny Jaya.

Yathius Fredlly Wenda S. Ak w artykule „Rola rządu w rozwiązaniu konfliktu w regencji Lani Jaya” będącym swoistym komentarzem do napięć w wyborach regionalnych w ramach indonezyjskiego systemu Specjalnej Autonomii, napisał: „Konflikt ten nie tylko wywołał głęboką traumę dla społeczności lokalnych, ale także uwydatnił nieobecność państwa w najważniejszych momentach. W takich sytuacjach rząd musi odgrywać rolę głównego aktora w poszukiwaniu sprawiedliwego i trwałego rozwiązania. Ważna rola rządu jako mediatora konfliktu w Lani Jaya nie można oddzielać od złożonej lokalnej dynamiki politycznej, szczególnie w

kontekście wyborów do władz regionalnych (pilkada). Wydaje się, że trzem parom kandydatów (paslon) startującym w wyborach na regenta nie udało się utrzymać sprzyjającej atmosfery w regionie. Zamiast tego pozwolono na rozprzestrzenianie się napięć, które należało opanować, stworzono przestrzeń dla prowokacji, która ostatecznie wywołała przemoc”.

INICJATYWA MATBAT PROPAGUJE NAUKĘ JĘZYKÓW REGIONALNYCH

Archipelag Raja Ampat położony stosunkowo blisko Moluk, kusi turystów błękitnymi lagunami i wspaniałymi plażami, skrywając jednocześnie nieeksploatowane zasoby niklu. Ekspozycja gospodarcza i geograficzna sprawiają, że rdzenni mieszkańcy archipelagu narażeni są szczególnie na oddziaływanie dezintegrujących kulturowo prądów ze strony dominującej, indonezyjskiej kultury narodowej i międzynarodowych trendów globalnych.

Świadome ryzyko rozproszenia tradycyjnej tożsamości, młode pokolenie plemienia Matbat z regencji Raja Ampat, leżącej w granicach indonezyjskiej prowincji Papua Barat Daya (Papua Południowo-Zachodnia), angażuje się w inicjatywy chroniące tradycję, kulturę i język regionalny Matbat. Egzemplifikacją tego zaangażowania jest powstanie książkowego modułu do nauki języków Matbat. Jego inauguracja odbyła się w sekretariacie Fundacji Belantara w mieście Sorong (16 listopad 2024 r.).

Mario Matinahoru, jeden z założycieli Inicjatywy Matbat (MI), powiedział, że jako społeczność młodych mieszkańców (wyspy) Misool, którym zależy na zachowaniu dziedzictwa przodków, zachęcają do angażowania się w wysiłki na rzecz zachowania tradycji, kultury oraz regionalnego języka plemienia Matbat. Podkreśla, że dziedzictwem rdzennej ludności nie są tylko bogactwa naturalne, lasy, jeziora, rzeki i morza, ale właśnie język, który może być najlepszą pamiątką po przodkach.

Inicjatywa Matbat bardzo liczy na wsparcie ze strony władz lokalnych, tak aby dziedzictwo przodków w regencji Raja Ampat zostało zachowane. „Mamy nadzieję, że rząd regencji Raja Ampat będzie zachęcał do włączania języków regionalnych do lokalnych programów nauczania we wszystkich szkołach w regionie Raja Ampat, tak aby te języki regionalne nie wymarły” – mówi Mario Matinahoru. Dzięki nim najmłodsze pokolenia, stykające się na ulicach z językiem bahasa indonesia, będą mogły dowiedzieć się, jak w ich języku nazywa się „mama” i „tata”, a także poszczególne gatunki ryb.

OŚWIADCZENIA BENNY'EGO WENDY Z OKAZJI ŚWIĄT BOŻEGO NARODZENIA I KOŃCA 2024 ROKU

„W imieniu Zjednoczonego Ruchu Wyzwolenia Papui Zachodniej (ULMWP) i mieszkańców Papui Zachodniej chciałbym życzyć wszystkim naszym zwolennikom na całym świecie wesołych świąt Bożego Narodzenia i szczęśliwego nowego roku. Mam nadzieję, że wszystkie nasze grupy solidarnościowe, parlamentarni sojusznicy, przyjazne misje dyplomatyczne i zwolennicy społeczeństwa obywatelskiego będą nadal stać w obronie Papui Zachodniej w 2025 roku. Proszę, bądźcie nadal naszym głosem. Dziękuję Radzie Kościołów Papui Zachodniej (WPCC), Radzie Kościołów Pacyfiku (PCC) i wszystkim indywidualnym zgromadzeniom na całym świecie, które wspierają nas modlitwami i działaniami solidarnościowymi. Podczas gdy świętujecie Boże Narodzenie, proszę, abyście modlili się również za 85 000 Zachodnich Papuasów, którzy są obecnie przesiedleni w następstwie indonezyjskich operacji wojskowych, a także za ponad 1200 osób, które zginęły z rąk naszego kolonizatora od 2019 roku. Papua Zachodnia jest pokojowym krajem – zawsze szanujemy święta religijne Indonezji, w tym święta muzułmańskich osadników w Papui Zachodniej. Jednak każde Boże Narodzenie w Papui Zachodniej jest naznaczone nową rundą

przemocy i militaryzacji. Ponad 3000 Papuasów zostało zmuszonych do opuszczenia swoich domów w ciągu ostatnich dwóch tygodni. Będą zmuszeni spędzić Boże Narodzenie w buszu, z dala od swoich wiosek i kościołów, bez odpowiedniego jedzenia, wody i środków medycznych. Indonezyjskie wojsko nadal działa bezkarnie w górach. Nie zapomnimy 16-letniego Yulianusa Abugau, torturowanego na śmierć przez żołnierzy TNI w zeszłym tygodniu, ani Tuju Wondy, który został zamordowany tylko dlatego, że nosił dredy. Chociaż był to kolejny trudny rok dla Zachodnich Papuasów, kontynuowaliśmy naszą walkę o samostanowienie na najwyższych szczeblach. Chciałbym podziękować państwu członkowskim Forum Wysp Pacyfiku (PIF), które w tym roku potwierdziły swoje żądanie z 2019 r. dotyczące wizyty Wysokiego Komisarza ONZ ds. Praw Człowieka w Papui Zachodniej. Indonezja nadal odmawia ONZ dostępu do Papui Zachodniej, pomimo że ponad 110 krajów – ponad połowa świata – nalegało na wizytę. Indonezja nie tylko narusza prawo Papui Zachodniej do samostanowienia; teraz łamie swoje zobowiązania jako państwa członkowskiego ONZ”.

Izba Lordów Wielkiej Brytanii zwraca uwagę na indonezyjską okupację Papui Zachodniej

13 listopada 2024 r. Izba Lordów Wielkiej Brytanii wzięła udział w sesji poświęconej sytuacji w Papui Zachodniej. „Jesteśmy bardzo rozczarowani, że rząd Wielkiej Brytanii podpisał umowę o »krytycznych minerałach« z Indonezją, która prawdopodobnie obejmie rezerwy niklu Papui Zachodniej w Tabi i Raja Ampat. Wielka Brytania musi zrozumieć: nie może być prawdziwego »zielonego porozumienia« z Indonezją, podczas gdy niszczone jest trzeci co do wielkości las deszczowy na Ziemi”. Pięciu członków Izby Lordów – lord Harriesa, Purvia, Gold, Lexden i baronowa Bennett – publicznie zwrócili uwagę brytyjskiego rządu na odpowiedzialność w kwestii

samostanowienia, ekobójstwa idługo odkładanej wizyty ONZ.

16 ROCZNICA POWSTANIA KOMITETU NARODOWEGO PAPUI ZACHODNIEJ (KNPB)

19 listopada 2024 roku Komitet Narodowy Papui Zachodniej (KNPB) świętował 16. rocznicę swojego powstania. Uroczystości odbyły się w kilku regionach, zarówno w Papui Zachodniej, jak i poza nią.

Centralny Komitet KNPB wraz z regionalnymi oddziałami KNPB z Port Numbay i Sentani świętowały 16. rocznicę swojego istnienia w Jayapurze (Port Numbay). Tamtejsze obchody odbywały się pod hasłem „Gromadzenie Gniewu Oporu Ludu”. Podczas obchodów zorganizowano forum społeczne, w trakcie którego podsumowano wieloletnie zmagania KNPB i debatowano nad tym, jaką strategię należy przyjąć w przyszłości, mając na uwadze, obecną dynamikę społeczną.

W wydarzeniu wzięło udział wielu założycieli i aktywistów Komitetu Narodowego Papui Zachodniej. Pojawili się mimo różnic, narosłych w ostatnich latach między frakcjami ruchu papuaskiego. Wśród uczestników obchodów znaleźli się Victor Yeimo, międzynarodowy rzecznik KNPB; Buchtar Tabuni, przewodniczący Parlamentu Narodowego Papui Zachodniej (PNWP); Hakim Pahabol z Rady Nowej Gwinei; Bazooka Logo z Kongresu Sentani Zjednoczonego Ruchu Wyzwolenia Papui Zachodniej (ULMWP); Marthen Manggaprow z Władzy Narodowej Papui Zachodniej (WPNA); Esther Haluk z Ruchu Demokratycznego Ludu Papui (GARDA Papua); Manu Iyaba z Ruchu Młodzieży Ludowej i Studentów Papui (GEMPAR Papua); Eneko Pahabol reprezentujący młodzież kościelną; Kamus Bayage reprezentujący studentów papuaskich, a także Warpo Wetipo, przewodniczący KNPB I.

Victor Yeimo stwierdził, że opór KNPB w ciągu ostatnich 16 lat był oporem bez użycia przemocy, stawianym ramię w ramię ze zwykłymi ludźmi. KNPB podtrzymuje to stanowisko do dziś.

„Nasze pokolenie musi uwierzyć, że rewolucja wymaga kadr, które są, oddane i konsekwentne w walce i świadomości organizacyjnej. Dzisiejsze pokolenie jest tym pokoleniem, które będzie w stanie określić kierunek walki, ponieważ jest pewnym, że każda jednostka i organizacja będą walczyły, by się obronić” – powiedział Yeimo.

Buchtar Tabuni skrytykował obecną linię przyjętą przez KNPB, stwierdzając, że wszyscy bojownicy i działacze Papui Zachodniej powinni zjednoczyć się razem wokół jednego, wspólnego planu poświęconego realizacji podzielanej przez wszystkich misji. Zwrócił uwagę na niektóre organizacje pozarządowe i kościelne, a także niektórych przedstawicieli środowiska akademickiego, które szkodzą i tworzą nowe podziały.

Hakim Pahabol powiedział, że należy posiadać jasno sprecyzowany plan: od początku do samego końca powinien być on podzielony na etapy tworzące konkretny program walki. Według Pahabola chociaż organizacje niepodległościowe zdają się dojrzewać, to stojące przed nimi wyzwania też są większe: „KNPB jest już godne odgrywania roli krajowych mediów, więc ważne jest, aby utrzymać je jako narodowy majątek. Bojownicy narodu zachodniopapuaskiego muszą dziś zdać sobie sprawę, że nie możemy już być zajęci gaszeniem dymu, ale musimy być w stanie ugasić ogień naszymi, właściwymi metodami”.

Bardzo stanowcze stanowisko na temat walki Zachodnich Papuasów o wolność zajął Bazooka Logo, który stwierdził, że bojownicy nie powinni być umiarkowani ani sentymentalni. Wypowiedział się jednoznacznie przeciwko ludziom małego kalibru, którzy są gotowi okrajać wielkie cele i idee polityczne narodu papuaskiego pod standardy ciasnych ram narzucanych przez administracyjne koncesje udzielone przez Republikę Indonezji, w ramach Specjalnej Autonomii. „Nie można też tolerować bojowników, których wszystkie aspiracje polityczne są poddawane pod głosowanie Regionalnej Izby Reprezentantów (DPR), Rady Ludu Papui (MRP), regentów bądź gubernatorów. Taka

postawa jest równoznaczna z poprawą wizerunku kolonializmu Zjednoczonej Republiki Indonezji” – przestrzegał.

Marthen Manggaprow zapewnił, że jako przedstawiciel Władzy Narodowej Papui Zachodniej (WPNA) docenia opór stawiany przez KNPB. Powiedział, że WPNA oddaje hołd i szanuje istnienie, a także bojowość, jaką KNPB wykazuje do dziś, kontynuując misję zmierzającą do realizacji i wyrażania aspiracji politycznych mieszkańców Papui Zachodniej. Przypomniał, że członkowie jego organizacji zawsze stoją ramię w ramię wraz z KNPB wszędzie tam, gdzie odbywają się pokojowe demonstracje. Manggaprow zaapelował o to, by KNPB pozostawała otwarta i przyjmowała krytykę od takich ludzi jak on, gdyż ucząc się na przeszłych porażkach można dojść do wolności.

Esther Haluk była bardziej krytyczna wobec papuaskich bojowników o wolność, którzy nie są zjednoczeni w walce. Podkreśliła, że jedność jest ważna, więc jeśli istnieje forum zjednoczeniowe, to zawierająca się w nim jedność musi być bronią. „Praca rzecznicza w zakresie naruszeń praw człowieka, szkód środowiskowych, gromadzenia danych o uchodźcach itd. nigdy się nie kończy. Żadne dane nie zostały dotąd przekazane Komisji Praw Człowieka ONZ. Więc nie pozwólcie bojownikom marzyć wysoko w pustych przestrzeniach bez konkretnej pracy i kampanii” – apelowała Haluk.

Manu Iyaba w swoim wystąpieniu stwierdził, że obecni przywódcy narodu Papui Zachodniej wolą żyć wygodnie; myśleć i działać w sposób elitarny. Jeśli chcą zostać przywódcami, muszą pochodzić z bazy zwykłych, walczących ludzi. „Przywódcy muszą edukować ludzi, tak by byli świadomi, ponieważ faktem jest, że dziś naród papuaski jest zajęty praktyczną polityką kolonialną” – ocenił. Eneko Pahabol przemawiając w imieniu „głosu młodzieży kościelnej” powiedział, że „modlą się o to, aby KNPB pozostał medium dla ludu i narodu Papui Zachodniej” dodając, że „będziemy wolni jeśli Papua będzie wolna”, a ta wolność dokona się dzięki „prawdziwej wierze w walkę o wyzwolenie narodowe”.

Kamus Bayage przypomniał, że studenci są jednym z ważnych filarów wspólnego oporu w walce o wyzwolenie narodowe. Dlatego on sam wziął udział w wydarzeniu, aby reprezentować studentów jako ludzi walczących. „Papuascy studenci doceniają KNPB jako nauczyciela, który nadal kształci inteligencję ludzi, aby mogli lepiej dostrzec rzeczywistość ucisku” – mówił.

Warpo Wetipo, występując w imieniu I Centrali KNPB powiedział, że opór bez gróźb ze strony wroga jest humanistycznym oporem, który wydaje się nienormalny. KNPB narodziło się jednak z powodu tych gróźb, rosło i rozkwitało pod tymi groźbami, a nawet umarło pod jarzmem tych gróźb, toteż funkcjonowanie w permanentnym stanie zagrożenie jest częścią KNPB”. Nawiązując do przeciwstawnych stanowisk, jakie zarysowują się w niepodległościowym ruchu zachodniopapuaskim Warpo Wetipo powiedział: „W obecnym kontekście musi istnieć samokrytyka wszystkich bojowników i liderów, którzy przychodzą, aby krytykować, sugerować i doradzać. W tę rocznicę KNPB zgadzamy się, że nasz obecny stan ucisku nie jest w porządku, więc Twoja dusza buntuje się, niepokój nadal płonie”. Co zatem dalej? – pyta Wetipo. „Czy więc po prostu usiądziesz, pochylisz się i będziesz kontemplował? Biuro ludu jest w zaułkach, na autostradach, tam mamy nasze biura. Weź się w garść, oddaj swoje serce i zaakceptuj serca innych, jeśli jesteś walczącym liderem. To jest siła ludu!”.

ODEZWY I DZIAŁANIA SOLIDARNOŚCIOWE Z OKAZJI 1 GRUDNIA 2024 ROKU

1. Odezwa Benny'ego Wendy z okazji 1 grudnia 2024 roku. Benny Wenda, tymczasowy prezydent Papui Zachodniej z ramienia Zjednoczonego Ruchu Wyzwolenia Papui Zachodniej (The United Liberation Movement for West Papua – ULMWP) wezwał wszystkich Zachodnich Papuasów, zwolenników przywrócenia sprawiedliwości Papui Zachodniej, a także wszystkich ludzi sumienia na całym świecie do solidarnościowego podniesienia flagi Papui

Zachodniej z okazji 1 grudnia 2024 roku: „Na 1 grudnia przypada 63. rocznica Dnia Niepodległości Papui Zachodniej i inauguracyjne podniesienie naszej flagi narodowej, Gwiazdy Porannej. W imieniu ULMWP i narodu Papui Zachodniej wzywam naszych zwolenników wszędzie, aby okazali swoje poparcie dla naszej walki poprzez podniesienie Gwiazdy Porannej. Niezależnie od tego, czy w domu, w miejscu pracy, na plaży, w górach czy gdziekolwiek indziej, proszę podnieście naszą flagę i wyślijcie zdjęcie na adres office@freewestpapua.org. Robiąc to, dajecie Zachodnim Papuasom siłę i odwagę i pokazujecie nam, że nie jesteśmy sami”.

2. 1 grudnia w historii Ppau Zachodniej. 1 grudnia 1961 roku Komitet Narodowy i Rada Nowej Gwinei, wykonując pierwszy krok ku niepodległości, oficjalnie obrały hymn narodowy i flagę przyszłego państwa Papui Zachodniej, które osiągnęło by pełną suwerenność najpóźniej do lat 1970. Niespełna rok później Holendrzy, którzy obiecali Papuasom dekolonizację, oddali ziemie Papui Zachodniej Indonezji, której armia i administracja dokonały w następnych latach brutalnej aneksji i kolonizacji. Zachodni Papuasi nigdy nie byli konsultowani w tej sprawie. Państwa Organizacji Narodów Zjednoczonych w 1969 roku zatwierdziły indonezyjską kolonizację i okupację Papui Zachodniej. W tym gronie znalazła się także Polska, która 19 listopada 1969 roku, zatwierdziła tak zwany Akt Wolnego Wyboru, sfingowany plebiscyt, na podstawie którego administracja Indonezji rości sobie prawo do Papui Zachodniej. Jeszcze przed jego zorganizowaniem indonezyjska armia zabiła tysiące Papuasów. W 2024 roku minęło dokładnie 63 lata od dnia, w którym Zachodni Papuasi podnosząc flagę niepodległościową (Morning Star, Bintang Kejora, Bintang Fajar) potwierdzili wole ustanowienia jednego państwa w zachodniej Nowej Gwinei, które stałoby się zjednoczonym domem dla 250 papuaskich ludów reprezentujących rodzinę Melanezji. Na upamiętnienie tej chwili, co roku 1 grudnia (który w niektórych środowiskach uznawany jest za nieformalny „dzień niepodległości Papui Zachodniej”), narażając się na surowe

represje państwa indonezyjskiego, Zachodni Papuasi podnoszą flagę Papui Zachodniej. W ramach akcji solidarnościowej „Global Flag Raising for West Papua” ludzie na całym świecie podnoszą i wywieszają flagę Papui Zachodniej, aby uhonorować jej prawo do niepodległości, zwrócić uwagę społeczności międzynarodowej na łamanie praw człowieka przez administrację Indonezji i wreszcie skłonić ją do naprawienia nadużyć prawnych wobec Papui Zachodniej i przywrócenia jej prawa do dekolonizacji.

3. Hiszpańska solidarność z Papuą Zachodnią. Wierny przyjaciel Papui Zachodniej Alberto Ruiz podnosi flagę Gwiazdy Porannej. W ramach akcji solidarnościowej „Global Flag Raising for West Papua” ludzie na całym świecie podnoszą i wywieszają flagę Papui Zachodniej, aby uhonorować jej prawo do niepodległości, zwrócić uwagę społeczności międzynarodowej na łamanie praw człowieka przez administrację Indonezji i wreszcie skłonić ją do naprawienia nadużyć prawnych wobec Papui Zachodniej i przywrócenia jej prawa do dekolonizacji.

4. Gest z Nowej Kaledonii. „Czterdzieści lat temu, 1 grudnia 1984 r., w La Conception podniesiono flagę, symbolizującą determinację ludu Kanaków w walce o samostanowienie. Dzisiaj obchodzimy również 64. rocznicę podniesienia flagi Gwiazdy Porannej, potężnego symbolu niezachwianego dążenia Papui

Zachodniej do wyzwolenia. Jesteśmy zjednoczeni z naszymi braćmi i siostrami z Papui w ich walce o samostanowienie i wolność od kolonialnej dominacji Indonezji. Razem czcimy te kamienie milowe i potwierdzamy nasze zaangażowanie na rzecz sprawiedliwości, suwerenności i wyzwolenia naszych narodów. Solidarność ze wszystkimi uciskanymi narodami, wasza walka jest moją walką. Wasz naród jest moim narodem. Wasze wyzwolenie jest moim. I wszystkich uciskanych ludzi na świecie. Jedność i solidarność ludu”.

5. Podniesienie flagi Papui Zachodniej w Garwolnie. Tradycyjny gest wsparcia i solidarności z Papuą Zachodnią z Polski w Dzień Podniesienia Flagi Papui Zachodniej – 1 grudzień 2024.

NIELEGALNOŚĆ I KONSEKWENCJE REZOLUCJI 2504 (XXIV) ZGROMADZENIA OGÓLNEGO ONZ Z 19 LISTOPADA 1969 ROKU

Na 19 listopada 2024 roku przypada 55. rocznica uchwalenia Rezolucji 2504 (XXIV) przez Zgromadzenie Ogólne ONZ. 19 listopada 1969 roku większość członków Organizacji Narodów Zjednoczonych zatwierdziło tzw. Akt Wolnego Wyboru (PEPERA), który w rzeczywistości był aktem aneksyjnym Papui Zachodniej przez administrację Indonezji. PEPERA (rzekomo Ustalenie Woli Ludu) to sfingowany plebiscyt zorganizowany na przełomie wiosny i lata 1969 roku, który poprzedziła seria indonezyjskich operacji wojskowych, kosztujących życie tysięcy Zachodnich Papuasów. Pomimo zobowiązań dekolonizacyjnych, Papui Zachodniej odebrano prawo do samostanowienia. Od czasów wkroczenia indonezyjskich wojsk i administracji do Papui Zachodniej, zginęło co najmniej 120 tysięcy ludzi. Okupacja Papui Zachodniej (wschodnia część Nowej Gwinei – 420 tys. km²), rozpoczęta w latach 1963-1969 roku, trwa już 6 dekad. Tak wygląda kalendarium wydarzeń...

1. Od początku uzyskania niepodległości przez Zjednoczoną Republikę Indonezji (NKRI), przedstawiciele tego państwa, zaczęli żądać włączenia w granice Indonezji zachodniej części Nowej Gwinei – terytorium zamieszkanego od tysięcy lat przez rdzenną ludność papuaską i melanezyjską, która przejawiała własne aspiracje niepodległościowe. W latach 1950. żądania Indonezji były odrzucane, a Holendrzy zapowiedzieli transfer suwerenności na rzecz Papui Zachodniej.

2. W latach 1961-1969, wbrew prerogatywom dekolonizacyjnym ONZ, indonezyjskim roszczeniom zaczęły sprzyjać administracje Stanów Zjednoczonych i wielu krajów Zachodu, których notable, by pozbawić prawa Zachodnich Papuasów do samostanowienia

otwarcie posługiwały się XIX-wiecznymi i przedwojennymi teoriami kolonialnymi sytuującymi rdzenną ludność na pozycji „ludów dzikich” lub „ludności po patronatem”, niezdolnej do samostanowienia i samodzielnego podejmowania decyzji.

3. Temu procesowi towarzyszyło wsparcie najwyższych urzędników i dyplomatów ONZ, którzy świadomi nastrojów i żądań niepodległościowych Zachodnich Papuasów, pomagali w przeprowadzeniu transferu, pomimo prerogatyw dekolonizacyjnych, tworząc po raz pierwszy w historii specjalny organ, Tymczasową Władzę Wykonawczą ONZ (UNTEA), służący temu celowi. Jego powstanie poprzedziło podpisanie Porozumienia z Nowego Jorku, między Indonezją i Holandią (pod patronatem USA). Dokument ten można

4. W latach 1963-1969 roku, po wprowadzeniu kwarantanny politycznej, indonezyjska armia wdrożyła w życie policyjne i militarne operacje skierowane przeciwko rdzennej ludności Papui Zachodniej, w trakcie których zginęło od 3 tys. do 10 tys. ludzi.

5. Zgodnie z literą Porozumienia z Nowego Jorku, rząd Indonezji był zobowiązany do przeprowadzenia referendum, podczas którego Zachodni Papuasi sami zadecydują o przyszłym losie swych ziem. Plebiscyt ten zwany popularnie Aktem Wolnego Wyboru (rzeczywiście PEPERA – Ustalenie Woli Ludu) okazał się zainscenizowaną farsą. Indonezyjski reżim wytypował około 1025 papuaskich elektorów, którzy w ośmiu różnych miastach mieli podjąć decyzję w imieniu wszystkich Papuasów. W niektórych miejscach przed głosowaniem elektorzy zostali na wiele tygodni odizolowani od społeczeństwa; trzymani pod bronią indonezyjskich żołnierzy, otrzymali instrukcje jak mają zagłosować. „Nie obchodzą nas Papuasi, ale wasza ziemia.. Jeżeli chcecie własnej ziemi, zwróćcie się do Amerykanów o kawałek księżycy” – mówił drwiąco Ali Murtopo, indonezyjski przedstawiciel odpowiedzialny za strategię „zastraszania, korupcji i machinacji” przy Akcie Wolnego Wyboru.

6. Tym, co miało ostatecznie zamknąć cykl aneksyjny Papui Zachodniej, rozpostarty między Porozumieniem z Nowego Jorku a Aktem Wolnego Wyboru, było głosowanie na forum Organizacji Narodów Zjednoczonych. Kraje zrzeszone w Organizacji Narodów Zjednoczonych miały ostatecznie zawrzeć własne stanowisko co do statusu Papui Zachodniej w Rezolucji 2504 XXIV.

7. Podczas dialogu w sprawie Aktu Wolnego Wyboru tylko grupa krajów afrykańskich zgłosi poważne zastrzeżenia. Delegacja z Ghany określi procedurę Aktu Wolnego Wyboru mianem „parodii sprawiedliwości i demokracji”. Delegat z Sierra Leone powie, że „żadne społeczeństwo nie może być tak prymitywne we współczesnym świecie, aby odmawiać mu w nieskończoność niezbędnego doświadczenia demokratycznego rządu nad jego ludem”. Ghana, Sierra Leone, Togo, Zambia, Kamerun, Niger, Burundi oraz szereg innych państw afrykańskich swoje wątpliwości potwierdzi, ale jedynie wstrzymaniem się od głosu. Tym samym gestem własne wątpliwości zgłosi Gujana, Trynidad i Tobago, Izrael, Wenezuela, Brazylia i Barbados. W ostateczności 30 krajów nie zagłosuje za Rezolucją 2504 XXIV, ale jedynie w postaci wstrzymania się od głosu, przeciwko nie będzie nikt. Po drugiej stronie usadowi się przeważająca większość 84 państw, które swym głosowaniem usankcjonuje Porozumienie z Nowego Jorku i Akt Wolnego Wyboru jako procedury prawomyślnej, wynosząc ostateczne włączenie w skład terytorium indonezyjskiego Papui Zachodniej, jako aktu prawa międzynarodowego.

8. Po zatwierdzeniu przez większość krajów ONZ, armia indonezyjska wdrożyła w życie szereg kampanii kolonizacyjnych, militarnych i wysiedleńczych, które kosztowały życie nawet kilkuset tysięcy rdzennych mieszkańców Papui Zachodniej (różne estymacje od 100 tys. do 500 tys. ludzi). Proces jakiemu poddani zostali mieszkańcy Papui Zachodniej niektórzy badacze zalecają rozpatrywać w kategoriach przeprowadzenia „ludobójstwa”, „ludobójstwa w zwolnionym tempie” lub „zimnego ludobójstwa”.

9. Po upadku dyktatury Suharto w 1998 roku administracja Indonezji kontynuuje proces dominacji i tłumienia wolnościowych praw rdzennych mieszkańców Papui Zachodniej.

10 LAT OD PIERWSZEGO KONCERTU „FEST PAPUA MERDEKA” (09.08.2014-08.2024)

9 sierpnia 2014 roku w miejscowości Niecieplin położonej w pobliżu Garwolina na Mazowszu odbyło się wyjątkowe wydarzenie – pierwszy w historii Polski koncert na rzecz wsparcia prawa do samostanowienia rdzennej ludności Papui Zachodniej. Dochód z koncertu został w całości przeznaczony na rzecz międzynarodowej Kampanii na rzecz Wolnej Papui (Free West Papua Campaign).

Wydarzenie zainicjowane zostało przez członków lokalnej punk/rockowej kapeli „Bunt” oraz Rafała Szyborskiego. Wymieniając osoby związane z koncertem trudno byłoby pominąć jego gospodarza, Marka Saganka.

Podczas pionierskiego koncertu zorganizowanego 9 sierpnia 2014 roku na scenie pojawiły się trzy kapele reprezentujące punk-rockowy nurt muzyczny: „Na Zewnątrz”; „Niepotrzebni”, a także

zespół „Bunt”, który wystąpił w roli gospodarza i współorganizatora koncertu. Ze sceny przemówili Rafał Szymborski i Przemysław Sieradzan. Pierwszą audiowizualną relację z wydarzenia przygotował Paweł Korycki.

Organizatorzy zapowiedzieli kontynuowaniu koncertu w 2015 roku, który stał się od tego momentu wydarzeniem cyklicznym: „Zapoczątkowane przed rokiem muzyczne wydarzenie poświęcone wyrażeniu solidarności z mieszkańcami Papui Zachodniej i nagłośnieniu kwestii łamania praw człowieka i tłumienia ruchu niepodległościowego w tej melanezyjskiej krainie będzie miało swoją kontynuację! [...] Nie zgadzamy się z tym, co robi w tym regionie indonezyjska administracja. Dlatego ponownie zagramy dla Was przekazując zebraną sumę pieniędzy (za wejściówki) Zachodnim Papuasom działającym na rzecz organizacji „Free West Papua Campaign” tu w Europie!

Drugie muzyczne spotkanie w Niecieplinie nabrało szczególnego wymiaru, ponieważ uświetniła je obecność zespołu Mambesak i członków zachodniopapuaskiego ruchu niepodległościowego, którzy przybyli z tej okazji z Niderlandów. Ze sceny przemówił Oridek Ap, który niedługo później został szefem misji ULMWP do Unii Europejskiej. Zwracając się do zebranych powiedział: „Wiemy, że polski naród też był okupowany, przez Rosję i Niemcy. Polski naród rozumie czym jest okupacja, czym jest życie pod kolonialnymi rządami. Jestem tutaj dzisiaj jako członek dumnego narodu. Jestem Papuasem, jestem Papuasem, nie jestem Indonezyjczykiem”.

W trakcie tego wydarzenia odbyła się inauguracja działalności Free West Papua Campaign Poland. Obok Orideka z przemówieniami wystąpili również Damian Żuchowski i Rafał Szymborski. Na scenie wystąpiło 7 kapel: Bunt, Burek! Dobry Pies; Rozbujane Betoniary, Od Początku do Końca, Córusia Tatusia; Nie ma Wyjścia i Mambesak.

W latach 2016-2017 odbyła się jeszcze trzecia i czwarta edycja festiwalu „Papua Merdeka”, a na scenie obok gospodarza koncertu

zespołu Bunt, pojawiały się kapele takie jak Mister X (Białoruś); Metka; Troty; Bang Bang, Partyzan Punx; Madžestix (Litwa); Cios; Dzień po Dniu; Ansy; Orthodoxu i Prokuratury.

W trakcie Fest Papua Merdeka Vol. 3 w 2016 roku na scenie niecieplińskiej wystąpił zachodniopapuaski student z Niemiec, który podzielił się z zebranymi dziedzictwem kultury Biak/Numfor.

Czwartą edycję Fest Papua Merdeka w 2017 roku swoi zaangażowaniem wzbogacili Rafał Matyka (pokaz puszczania baniek), a także Kuba Olszewski (mały recital tradycyjnej muzyki skrzypcowej z najbliższego regionu). Przed koncertem ze sceny odczytano przesłanie dla uczestników festiwalu nadesłane od reprezentantów narodu Papui Zachodniej: Orideka Apa oraz Buchtara Tabuniego (ULMWP/ Parlament Narodowy Papui Zachodniej – PNWP).

Warto pamiętać, że członkowie zespołu Bunt nie byli wyłącznie gospodarzami, ale także w październiku 2016 roku udali się z wizytą zwrotną do Hagi, gdzie reprezentowani m.in. przez wokalistę Antka, wzięli udział w haskiej odsłonie pierwszego globalnego koncertu Rockin for West Papua.

4 GRUDNIA – ŚWIATOWY DZIEŃ NOKEN

Centralny Zarząd Komitetu Narodowego Papui Zachodniej [BPP-KNPB] złożył życzenia na ręce Zachodnich Papuasów z okazji obchodów 12. Międzynarodowego Dnia Noken (4 grudnia 2012 r. – 4 grudnia 2024 r.). Koncepcja toreb Noken, jako dziedzictwa kulturowego i ekologicznego Papui Zachodniej, została szeroko rozpowszechniona przez Titusa Pekeia, lecz warto pamiętać, że prawdziwym transmitters tradycji noken są dłonie tysiący papuaskich kobiet, które każdego roku tworzą niepowtarzalne i unikatowe produkty, które udostępniają na lokalnych rynkach.

T. Pekei jest działaczem kulturalnym z Papui. Znany jest ze swoich badań nad noken i wysiłków na rzecz zachowania dziedzictwa kulturowego. Kilkakrotnie odwiedził biuro Ministerstwa Edukacji i Kultury Republiki Indonezji w Dżakarcie, starając się, aby Organizacja Narodów Zjednoczonych ds. Oświaty, Nauki i Kultury (UNESCO) uznała noken za dziedzictwo kulturowe ludzkości. Ostatecznie wysiłki te przyniosły skutek. W grudniu 2012 roku Noken zostało wpisane na listę niematerialnego dziedzictwa kulturowego UNESCO.

Noken jest torbą wykonaną z włókna kory drzewnej, szeroko wykorzystywanej w Papui. Noken to nie tylko torba, odgrywa ona także istotną rolę w codziennym życiu Papuasów. Poza tym – jak wyjaśnia Pekei – noken jest jedną z rzeczy, która jednoczy wszystkich Zachodnich Papuasów, wszystkie plemiona Papui.

Warpo Wetipo, przewodniczący I Centrali Komitetu Narodowego Papui Zachodniej, przypomniał wszystkim „szlachetnym społecznościom tubylczym” o wadze tej tradycji. Według niego życie tradycyjnych Papuasów jest nierozdzielnie związane z noken, od urodzenia aż do osiągnięcia wieku dojrzałego. „Noken jest zawsze pierwszym wyborem” – podkreśla Wetipo. Przedstawiciel KNPB apeluje do wszystkich rdzennych mieszkańców, aby w dobie zdominowania lokalnych rynków przez masowe produkty przemysłowe, pokochały noken jako „światowe

dziedzictwo Papui". Zachowajcie Noken jako wartość i bogactwo Papuasów! – wezwał.

Titus Pekei, inicjator uznania noken za niematerialne dziedzictwo ludzkości UNESCO, przyznał, że sytuacja papuaskich rzemieślniczek noken jako wytwórczyń i sprzedawczyń na rynkach nadal budzi niepokój, w połączeniu z postawą państwa „pełną ślepych ambicji i apatii”. Jeszcze mniej uwagi poświęca się wzmacnianiu pozycji i ochronie rzemieślników noken, a także ochronie zasobów dostarczających surowca do produkcji noken. Według niego rząd za pośrednictwem Ministerstwa Środowiska i Leśnictwa nie przejmuje się tą sprawą, zamiast tego kontynuuje budowę gigantycznych projektów żywnościowych.

PRAWA JAKÓBA SKRZYPSKIEGO – POLSKIEGO WIĘŹNIA POLITYCZNEGO W INDONEZJI

Koalicja latfomy Obywatelskiej, Trzeciej Drogi i Lewicy popiera działania Prawa i Sprawiedliwości z lat 2018-2023.< 0 sprawie Jakóba Skrzypskiego, obywatela Polski kryminalizowanego w Indonezji za kontakt z Zachodnimi Papuasami i skazanego na siedem lat pozbawienia wolności (aktualnie warunkowe zwolnienie do jesieni 2025 roku) na stronie pisaliśmy wiele. W tym czasie udokumentowaliśmy i opisaliśmy nie wystarczające działania i postawę polskiego MSZ, Ambasady i Konsulatu Polskiego w Indonezji, a także Kancelarii Premiera RP oraz Prezydenta RP. Wszystko to miało miejsce w latach 2018-2023, więc stanowiło reprezentatywną postawę obozu politycznego Prawa i Sprawiedliwości. We wrześniu 2024 roku zwrócono się do aktualnego obozu rządowego (Koalicja Obywatelska/Trzecia Droga/Nowa Lewica) o ocenę działań poprzedników, pytając jego członków jednocześnie o to, czy przewidują jakiegokolwiek formy odcięcia się od dotychczasowej linii, w tym czy zamierzają otwarcie zrehabilitować Skrzypskiego. Po paru tygodniach nadeszło pismo

wskazujące, że teraźniejsza koalicja rządowa solidaryzuje się z Prawem i Sprawiedliwością, Prezydentem Andrzejem Dudą i polską dyplomacją w Indonezji w latach 2018-2023 w praktycznie wszystkich aspektach. Warto niemniej zauważyć, że nadesłane pismo z jednego departamentów podległemu Ministerstwu Spraw Zagranicznych, nie było podpisane z „imienia i nazwiska” przez żadną osobę. Sugeruje to, że sprawa Skrzypskiego, wstydliva i grząska, pozostaje niewygodna i wciąż utrzymuje się trend do jej zamilczania. Wśród zadanych pytań padły m.in. następujące pytania (fragmenty): 1. Jakie jest stanowisko Rzeczypospolitej Polski i Ministerstwa Spraw Zagranicznych, w sprawie zatrzymania, kryminalizacji i pozbawienia wolności Jakóba Skrzypskiego w Indonezji w latach 2018-2023, a także ograniczenia tej wolności w latach 2023-2025? Czy jest one zgodne z linią polityczną i dyplomatyczną, którą przyjęło Prawo i Sprawiedliwość w latach 2018-2023 i współpracujący z nim korpus dyplomatyczny? 2. Jakób Skrzypski, będąc ofiarą politycznego procesu i pozbawiony wolności przez kolejne 5 lat, niewątpliwie został zarazem pozbawiony wszelkich praw politycznych, ekonomicznych i gospodarczych. W aktualnej dobie znajduje się natomiast pod względem prawnym w stanie zawieszenia na terytorium Indonezji. W jaki sposób Rzeczypospolita Polska lub podległe jej resorty i fundusze, wspierają socjalnie i ekonomicznie zaplecze Pana Jakóba Skrzypskiego? Czy jego status ekonomiczny jest zadowalający i czy przypadkiem nie jest narażony na dalsze procesy pauperyzacyjne, teraz, a także wkrótce, gdy po siedmiu latach odzyska wolność? Czy przewidują Państwo jakiegokolwiek formy jego wsparcia lub zadośćuczynienia, teraz i w najbliższej przyszłości tudzież naprawienie ewentualnych, dotychczasowych zaniechań w tej kwestii? 3. Czy rozważają Państwo lub zamierzają wydać oficjalny komunikat w imieniu Rzeczypospolitej Polski, w którym nawiązując do rezolucji Parlamentu Europejskiego, oświadczeń organizacji pozarządowych, i stanu faktycznego, określicie Państwo „Jakóba Skrzypskiego jako osobę niewinną”; „jako człowieka bezzasadnie pozbawionego wolności” lub jako „więźnia politycznego”,

tudzież jako osobę, która „jako turysta i podróżnik wpłątany został w proces o podłożu politycznym”? Innym słowy, czy obecnie, bądź w momencie gdy odzyska pełną wolność w 2025 roku, oczyszcicie Pana Jakóba Skrzypskiego w przewodzie publicznym, z punktu widzenia organów państwowych Rzeczypospolitej Polski w jakikolwiek sposób, chociażby w wymiarze symbolicznym z pomówień i odium wyroku, który zapadł tylko dlatego, że podczas swojej podróży miał kontakt z rdzennymi mieszkańcami Nowej Gwinei, reprezentującymi różne sektory społeczeństwa obywatelskiego? Odpowiedź z Departamentu Informacji MSZ: „Szanowny Panie, opisana sprawa znana jest Departamentowi Konsularnemu i Konsulowi RP w Dżakarcie. Niemniej, Ministerstwo Spraw Zagranicznych nie udziela bardziej szczegółowych informacji dotyczących indywidualnych spraw polskich obywateli za granicą i działań konsularnych podejmowanym w tym zakresie, osobom i podmiotom, które nie są ich stroną i nie posiadają pełnomocnictwa od osoby, której sprawa dotyczy. Pragniemy jednak podkreślić, że wszystkie działania podejmowane przez polską służbę konsularną odnośnie obywateli RP pozbawionych wolności zagranicą odbywają się w oparciu o zapisy art. 20 Ustawy Prawo Konsularne i są zgodne z przepisami obowiązującymi w danym kraju. W przypadku aresztowań obywateli RP Konsul dba o to, aby nie byli oni traktowani przez władze miejscowe gorzej niż obywatele innych państw. Ponadto na ich wniosek konsul może powiadomić rodzinę o sytuacji zatrzymanego, utrzymywać z nim kontakt, uzyskać od władz miejscowych i przekazać zainteresowanemu informację o powodach zatrzymania, procedurze sądowej oraz przewidywanej wysokości grożącej kary. Konsul udostępnia również listę miejscowych adwokatów, z której aresztowani mogą wybrać i samodzielnie zaangażować pełnomocnika prawnego. Strona polska aktywnie działała na rzecz uwolnienia p. Skrzypskiego, m.in. prowadząc wielokrotnie rozmowy na ten temat w trakcie spotkań na wysokim szczeblu. Ambasada RP w Dżakarcie zwracała uwagę miejscowym władzom, że zarzuty stawiane zatrzymanemu obywatelowi RP były bezpodstawne i niesprawiedliwe. Jednocześnie, co należy podkreślić, strona polska dobrze

ocenia współpracę z władzami indonezyjskimi w sprawie zwolnienia z więzienia polskiego obywatela. Działania Ambasady RP w Dżakarcie doprowadziły do większego zainteresowania sprawą ze strony miejscowych władz, co skutkowało m.in. zapewnieniem opieki medycznej osadzonemu, a następnie doprowadziło do jego zwolnienia. To ostatnie było możliwe dzięki udzieleniu p. Skrzypskiemu promesy ze strony ówczesnej Ambasador RP w Indonezji p. Beaty Stoczyńskiej. Również obecnie polskie służby konsularne w Indonezji pozostają w stałym kontakcie z p. Skrzypskim. Strona polska respektuje wyrok indonezyjskiego sądu, a także otwartość na dialog ze strony władz Indonezji w sprawie zwolnienia polskiego obywatela. Z poważaniem: Departament Informacji". Za działania uznane za polityczne można być z Indonezji po prostu deportowanym, ale z tej opcji nie skorzystano. Jak pamiętamy, obywatel Polski, Jakób Skrzypski w 2018 roku został zatrzymany w regionie Papui Zachodniej i oskarżony przez indonezyjskie organy ścigania i administrację o zaangażowanie się w działania polityczne. W rezultacie wytoczono mu proces karny i pozbawiono wolności na siedem lat. W tym momencie po 5 latach więzienia, znajduje się na warunkowym zwolnieniu. Cały czas informowaliśmy, że indonezyjskie działania miały charakter propagandowy i Polak został wykorzystany przez indonezyjskie władze jako „kozioł ofiarny” wobec niewystarczającej reakcji polskiej dyplomacji, rządu i prezydenta RP. Najlepiej o tym świadczy najnowszy przypadek dwóch obywateli Wielkiej Brytanii. W środę 5 września 2024 roku dwóch obywateli brytyjskich, Benjamin James Lovell i Benjamin Thomas Sloan, zostało deportowanych z Indonezji za naruszenie przepisów imigracyjnych. Ronald Arman Abdullah, szef Biura Imigracyjnego w Dżakarcie Centralnej poinformował, że „Obaj naruszyli artykuł 75 Ustawy nr 6/2011 o imigracji, biorąc udział 29 sierpnia w demonstracji w Dżakarcie”. „Zaobserwowano, jak wygłaszali przemówienie w trakcie demonstracji taksówkarzy motocyklowych i kurierów internetowych w pobliżu Pomnika Konia w Monas [Pomniku Narodowym] w centrum Dżakarty w czwartek 29 sierpnia” - stwierdził urzędnik. Dodał, że „zasadniczo są

gośćmi w Indonezji, ich wizy są wakacyjne, ale zamiast tego wzięli udział w przemówieniach. To jest jasne, doszło do naruszenia przepisów imigracyjnych” - dodał. Jakób Skrzypski nie brał udział w demonstracjach publicznych. Mimo to został potraktowany wielokrotnie gorzej. Opracowanie: Damian Żuchowski, Rafał Szymborski Źródła: WolneMedia.net, Free West Papua Campaign Poland, „Krew Papuasów”, Grupa Wsparcia JS

WYBRANE ŹRÓDŁA TEKSTOWE DO CZĘŚCI 1-4

1. Liwan Wenda, „Konflik Pilkada di Lanny Jaya, Satu Orang Meninggal, 250 Luka-luka dan Puluhan Rumah Dibakar”, <https://suarapapua.com/2024/12/16/konflik-pilkada-di-lanny-jaya-satu-orang-meninggal-250-luka-luka-dan-puluhan-rumah-dibakar/>

2. Bimo Aria Fundrika; Yaumul Asri Adi Hutasuhut, „Rencana Prabowo Hidupkan Lagi Transmigrasi ke Papua: Rentan Picu Konflik Baru dan Pinggirkan Orang Asli Papua”, <https://liks.suara.com/read/2024/11/06/153954/rencana-prabowo-hidupkan-lagi-transmigrasi-ke-papua-rentan-picu-konflik-baru-dan-pinggirkan-orang-asli-papua>

3. Amin Momiage, „Peran Pemerintah sebagai Solusi atas Konflik di Kabupaten Lani Jaya”, <https://papua.pikiran-rakyat.com/tanah-papua/pr-3848925470/peran-pemerintah-sebagai-solusi-atas-konflik-di-kabupaten-lani-jaya?page=3>

4. Vitorio Mantalean, „Imparsial Anggap Ribuan Pasukan Dikirim ke Papua Selama 2024 Ilegal”, <https://nasional.kompas.com/read/2024/12/10/16083181/imparsial-anggap-ribuan-pasukan-dikirim-ke-papua-selama-2024-ilegal>

5. „National Strategic Project that confiscates indigenous Papuan land and endangers their social and cultural identity

must be stopped",
<https://www.forestpeoples.org/en/national-strategic-project-confiscates-indigenous-papuan-land-and-endangers-social-cultural-identity-must-be-stopped>

6. „Kami dengan tegas melawan impunitas: Menolak dengan tegas terdakwa Prabowo Subianto kembali berkuasa”,
<https://laohamutuk.org/Justice/2023/231106ANTIPrabowoIn.pdf>

7. „Imparsial sebut operasi militer di Tanah Papua sebabkan pengungsian massal”,
<https://jubi.id/rilis-pers/2024/imparsial-sebut-operasi-militer-di-tanah-papua-sebabkan-pengungsian-massal/>

8. „Conflict escalation in Intan Jaya comes with civilian casualties and further internal displacement”,
<https://humanrightsmonitor.org/case/conflict-escalation-in-intan-jaya-comes-with-civilian-casualties-and-further-internal-displacement/>

9. Larius Kogoya, „Warga kesal terkena dampak gas air mata aparat keamanan pasca aksi KNPB”,
<https://jubi.id/polhukam/2024/warga-kesal-terkena-dampak-gas-air-mata-aparat-keamanan-pasca-aksi-knpb/>

10. „Military operation in Intan Jaya accompanied by violence against residents”,
<https://humanrightsmonitor.org/case/military-operation-in-intan-jaya-accompanied-by-violence-against-residents/>

11. Amin Momiage, „Hentikan Pendudukan, Pulihkan Hak Warga Kampung Mimin”,
<https://papua.pikiran-rakyat.com/breaking-news/pr-3848925566/breaking-news-hentikan-pendudukan-pulihkan-hak-warga-kampung-mimin?page=all>

12. Gemaliel M. Kaliele, „Masyarakat adat 18 marga Suku Wambon tolak pemberian izin sepihak di Boven Digoel”,
<https://jubi.id/polhukam/2024/masyarakat-adat-18-marga-suku-wa>

mbon-tolak-pemberian-izin-sepihak-di-boven-digoel/

13. „4 Desember Hari Noken Unesco, Titus Pekei: Pemerintah Perlu Beri Perhatian Khusus”,
<https://www.tiffanews.co.id/budaya/34226/4-desember-hari-noken-unesco-titus-pekei-pemerintah-perlu-beri-perhatian-khusus/>

14. Reiner Brabar, „Tanah Papua dalam Bayang-bayang »Creeping Genocide«, „Suara Papua”.

15. Reiner Brabar, „SRP Bilang Transmigrasi Mesin Genosida di Tanah Papua”, „Suara Papua”.

16. „Perpecahan Kian Terlihat, Sebby Sambom Sebut Egianus Kogoya Otak Pembunuhan Pilot Glen Malcolm”,
<https://fajarpapua.com/2024/10/09/perpecahan-kian-terlihat-sebby-sambom-sebut-egianus-kogoya-otak-pembunuhan-pilot-glen-malcolm/>

17. „Attack on Jubi office raises alarms over press freedom in Papua”,
<https://humanrightsmonitor.org/news/attack-on-jubi-office-raises-alarms-over-press-freedom-in-papua/>

18. „On 16th anniversary, KNPB united, consistent in fight for Papuan independence”, tłumaczenie: James Balowski,
<https://www.indoleft.org/news/2024-11-20/on-16th-anniversary-knpb-united-consistent-in-fight-for-papuan-independence.html>

19. „Rayakan HUT ke-16, KNPB Tetap Bersatu dan Konsisten Perjuangkan Kemerdekaan”,
https://suarapapua.com/2024/11/20/rayakan-hut-ke-16-knpb-tetap-bersatu-dan-konsisten-perjuangkan-kemerdekaan/#google_vignette

20. „Ribuan Warga Oksop di Beberapa Titik Pengungsian Kesulitan Mencari Makanan”,
<https://suarapapua.com/2024/12/13/ribuan-warga-oksop-di-beberapa-titik-pengungsian-kesulitan-mencari-makanan/>

21. Gemaliel M. Kaliele, „Modul Belajar Bahasa Matbat diluncurkan di Sorong”, <https://jubi.id/domberai/2024/modul-belajar-bahasa-matbat-diluncurkan-di-sorong/>
22. Reiner Brabar, „Matbat Inisiatif Launching Buku Modul Belajar Bahasa Daerah Suku Matbat”, „Suara Papua”.
23. „Kontak Senjata TPNPB-OPM dan TNI kembali Terjadi di Lanny Jaya Papua Pegunungan”, <https://www.tempo.co/hukum/kontak-senjata-tpnpb-opm-dan-tni-kembali-terjadi-di-lanny-jaya-papua-pegunungan-1180286>
24. „Permanent People’s Tribunal Judgement on West Papua presented at UN side event in Geneva”, <https://humanrightsmonitor.org/news/permanent-peoples-tribunal-judgement-on-west-papua-presented-at-un-side-event-in-geneva/>
25. Steve Alston, „In Loving Memory of Tom Hyland: Ballyfermot, Dublin, and Dili, East Timor”, <https://www.tapol.org/news/loving-memory-tom-hyland-ballyfermot-dublin-and-dili-east-timor>
26. „Transmigration to West Papua: IPWP statement”, <https://www.ipwp.org/statements/transmigration-to-west-papua-ipwp-statement/>
27. „Interim President: Mass displacements in West Papua show Prabowo’s true face”, <https://www.ulmwp.org/interim-president-mass-displacements-in-west-papua-show-prabowos-true-face>
28. „Prabowo takes power as Indonesian military set up new battalions – what now for West Papuans?”, <https://asiapacificreport.nz/2024/10/25/prabowo-takes-power-as-indonesian-military-set-up-new-battalions-what-now-for-west-papuans/>
29. „Relatives demand justice for extra-judicial execution of

Tobias Silak in Yahukimo",
<https://humanrightsmonitor.org/news/relatives-demand-justice-for-extra-judicial-execution-of-tobias-silak-in-yahukimo/>

30. „Kantor Redaksi Jubi dilempari Bom Molotov, 2 Mobil Terbakar”,
<https://aji.or.id/informasi/kantor-redaksi-jubi-dilempari-bom-molotov-2-mobil-terbakar>